

PATVIRTINTA
Rokiškio rajono savivaldybės
mero 2023 m. gruodžio 8 d.
potvarkiu Nr. MV-520

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS IŽDO APSKAITOS POLITIKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rokiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) išdo apskaitos politikos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS) ir kitais teisės aktais.

2. Aprašo tikslas – reglamentuoti ir detalizuoti apskaitos politiką, taikomą organizuojant Rokiškio rajono savivaldybės išdo, kaip išteklių fondo, kuris pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą yra atskiras viešojo sektoriaus subjektas, (toliau – savivaldybės išdas) apskaitą, finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą.

3. Aprašas apima savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų, taip pat kitų piniginių išteklių, kuriuos savivaldybė teisės aktų nustatyta tvarka yra gavusi, pasiskolinusi, paskolinusi ar kitaip investavusi, finansinės apskaitos tvarkymą.

4. Aprašas tvirtinamas savivaldybės mero ar jo įgalioto asmens potvarkiu.

5. Rokiškio rajono savivaldybės išdo apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus specialistai, kuriems tai pavesta pareigybių aprašymuose.

II SKYRIUS SĄSKAITŲ PLANAS

6. Rokiškio rajono savivaldybės išdo sąskaitų planas tvirtinamas savivaldybės mero ar jo įgalioto asmens potvarkiu.

7. Savivaldybės išdo sąskaitų planas apima privalomojo bendrojo sąskaitų plano sąskaitas, taip pat pagal savivaldybės išdo poreikius įtrauktas papildomas sumavimo ir registravimo sąskaitas.

8. Visos savivaldybės išdo ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami dvejybinio įrašu ir tik registravimo detaliosiose (septynženklėse) sąskaitose.

III SKYRIUS APSKAITOS POLITIKA

9. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

10. Savivaldybės išdo apskaitai taikoma tokia apskaitos politika, kuri užtikrina, kad finansinių ataskaitų duomenys atitinka kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, tvarkant savivaldybės išdo apskaitą vadovaujamosi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.

11. Šiame Apraše pateikta apskaitos politika ir ūkinių įvykių bei ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

11.1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;

11.2. patikima, nes:

11.2.1 teisingai parodo savivaldybės išdo finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;

11.2.2 parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;

- 11.3. nešališka, netendencinga;
- 11.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);
- 11.5. visais reikšmingais atžvilgiais išsamiai.

12. Pasirinkta savivaldybės išdo apskaitos politika taikoma nuolat.

13. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas. Detaliau apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimai ir klaidų taisymas aprašyti šio Apskaitos tvarkymo aprašo X skirsnyje („Apskaitos politikos keitimas“).

14. Tvarkant savivaldybės išdo apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas, vadovujamasi VSAFAS:

14.1. savivaldybės išdo apskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo tvarką, sudėties bei turinio bendruosius reikalavimus nustato 26-asis VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“;

14.2. savivaldybės išdo atskiros finansinės ataskaitos sudaromos, ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pripažįstami, įvertinami, registruojami apskaitoje ir pateikiami finansinėse ataskaitose pagal kitus viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

15. Apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:

- 15.1. kaupimo;
- 15.2. subjekto;
- 15.3. veiklos tęstinumo;
- 15.4. periodiškumo;
- 15.5. pastovumo;
- 15.6. piniginio mato;
- 15.7. palyginimo;
- 15.8. atsargumo;
- 15.9. neutralumo;
- 15.10. turinio svarbos.

16. Pagal subjekto principą savivaldybės išdas laikomas atskiru apskaitos vienetu: atskirai tvarkoma jo apskaita, sudaromi ir teikiami atskiri finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai. Savivaldybės išdo apskaitoje registruojamas tik išdo finansinis turtas, finansavimo sumos ir išsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos.

17. Leidžiamas atlikti savivaldybės išdo ūkines operacijas nustato teisės aktai. Vadovaujantis turinio viršenybės prieš formą principu ūkiniai įvykiai ir faktiškai atliktos ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, nepriklausomai nuo to, ar tam tikras sandoris leidžiamas pagal teisės aktus.

18. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami litais ir centais, apvalinant iki šimtųjų lito dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

19. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami savivaldybės išdo sąskaitų plano sąskaitose, taikant savivaldybės išdo apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

20. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami nurodant šiuos detalizuojančius požymius:

- 20.1. valstybės funkciją;
  - 20.2. programą, priemonę;
  - 20.3. finansavimo lėšų šaltinį;
  - 20.4. valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnį;
  - 20.5. kitą viešojo sektoriaus subjektą, jei apskaitos operacija su juo susijusi.
21. Savivaldybės išdo apskaitoje taikomi visi VSAFAS, išskyrus:
- 21.1. 8 VSAFAS „Atsargos“;

- 21.2. 12 VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“;
  - 21.3. 13 VSAFAS „Nematerialusis turtas“;
  - 21.4. 14 VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“;
  - 21.5. 15 VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“;
  - 21.6. 16 VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“;
  - 21.7. 19 VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“;
  - 21.8. 24 VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“.
22. Išvardinti 21 punkte VSAFAS netaikomi, nes savivaldybės išdo apskaitoje registruojamas tik finansinis turtas. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį nematerialųjį, materialųjį ir biologinį turtą savo apskaitoje registruoja jį patikėjimo teise valdantys subjektai. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius išdo apskaitoje neregistruojamos, o registruojamos biudžetinių įstaigų apskaitoje. Nuomos, finansinės nuomos (lizingo) ir kitokių turto perdavimo sutartys, su darbo santykiais susijusios išmokos registruojamos biudžetinių įstaigų apskaitoje.
23. Toliau pateikiama taikytina savivaldybės išdo apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas ir ūkinius įvykius ir apskaitos procedūras.
24. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.
25. Savivaldybės išdo apskaitoje finansinis turtas yra skirstomas ilgalaikį ir trumpalaikį.
26. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama:
- 26.1. po vienerių metų gautinos sumos;
  - 26.2. ilgalaikiai terminuoti indėliai;
  - 26.3. kitas ilgalaikis finansinis turtas.
27. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama:
- 27.1. per vienerius metus gautinos sumos;
  - 27.2. trumpalaikės investicijos;
  - 27.3. pinigai ir pinigų ekvivalentai.
28. Nuosavybės vertybiniai popieriai visada pripažįstami ir registruojami biudžetinės įstaigos, bet ne išdo apskaitoje. Indėliais pripažįstami visi indėliai bankuose, kurių terminas ilgesnis nei 3 mėnesiai. Ilgalaikiai indėliai pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina (nominalia verte), o vėliau parodomi amortizuota savikaina. Trumpalaikiai indėliai pirminio pripažinimo metu registruojami įsigijimo savikaina, o vėliau parodomi įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Indėlių apskaitos ypatumai aprašomi Finansinio turto apskaitos Rokiškio rajono savivaldybės išdo tvarkos apraše.
29. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.
30. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, po vieno metų gautinos sumos apskaitoje parodomos amortizuota savikaina, o trumpalaikės gautinos sumos ataskaitose parodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimo principai ir gautinų sumų apskaitos ypatumai aprašomi Rokiškio rajono savivaldybės išdo išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.
31. Jeigu sutartyje palūkanų norma nėra numatyta arba ji yra reikšmingai mažesnė (2 (dviem) procentiniais punktais) nei rinkos palūkanų norma, galiojusi gautinos sumos pirminio pripažinimo momentu, gautinų sumų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią gautinų sumų pirminio pripažinimo momentu.
32. Pinigai ir indėliai iki 3 mėnesių Lietuvos bankų sąskaitose laikomi pinigais ir pinigų ekvivalentais.
33. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.
34. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka VSAFAS nustatytus pripažinimo kriterijus.
35. Rokiškio rajono savivaldybės išdas finansavimo sumas gali gauti iš valstybės biudžeto,

tiesiogiai iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos ar kitų šaltinių valstybės pavestoms funkcijoms atlikti, savivaldybės tikslams ir programoms įgyvendinti.

36. Finansavimo pajamos pripažįstamos pagal kaupimo principą tais laikotarpiais, kuriais patiriamos sąnaudos, dengiamos iš finansavimo sumų. Finansavimo sumos (panaudotos) pripažįstamos tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį patiriamos sąnaudos, jei ataskaitinio laikotarpio eigoje buvo gautos finansavimo sumos ar pateikta mokėjimo paraiška, arba tą ataskaitinį laikotarpį, kai pateikiama mokėjimo paraiška.

37. Gautos ir perduotos viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, kurios buvo gautos iš valstybės biudžeto, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos ar kitų šaltinių, savivaldybės išdo sąnaudomis nepripažįstamos. Gautos finansavimo sumos mažinamos perduotomis finansavimo sumomis.

38. Rokiškio rajono savivaldybės išdo apskaitoje pripažįstamos finansavimo sąnaudos, kai iš savivaldybės išdo uždirbtų pajamų (išskyrus specialiųjų programų lėšas) finansuojami viešojo sektoriaus subjektai.

39. Detaliai finansavimo sumų apskaitos ypatumai nustatyti Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše.

PIRMASIS SKIRSNIS FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

40. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

41. Rokiškio rajono savivaldybės išdo visi įsipareigojimai laikomi finansiniais įsipareigojimais. Pagal trukmę įsipareigojimai skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

42. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Kiekvieną kartą prieš sudarant finansinių ataskaitų rinkinį šie įsipareigojimai įvertinami:

- 42.1. iš suteiktų garantijų kilę finansiniai įsipareigojimai – tikraja verte;
- 42.2. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;
- 42.3. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

ANTRASIS SKIRSNIS PASKOLOS

43. Gautos paskolos (ilgalaikės arba trumpalaikės) pirminio pripažinimo momentu įvertinamos įsigijimo savikaina (nominalia verte). Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas ilgalaikės paskolos turi būti įvertinamos amortizuota savikaina.

44. Jeigu sutartyje palūkanų norma nėra numatyta, arba ji yra reikšmingai mažesnė (2 (dvim) procentiniais punktais) nei rinkos palūkanų norma įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu, gautų paskolų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

45. Rinkos palūkanų norma atitinka rinkoje taikomas paskolų palūkanų normas, už kurias savivaldybė galėtų gauti paskolą įsipareigojimo laikotarpiui.

46. Jeigu gautų paskolų palūkanų normos yra kintamos ir jos pasikeičia daugiau nei 2 (dvim) procentiniais punktais, remiantis 17-uoju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, amortizuota savikaina yra perskaičiuojama, pritaikius naują, t. y. pasikeitusią, palūkanų normą.

III SKIRSNIS ATIDĖJINIAI

47. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje savivaldybė turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti

bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei tenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o tikrai informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ketvirčio (ataskaitinio laikotarpio) dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, turinčius įtakos dabartiniam įvertinimui.

48. Savivaldybės išdo teikiamos garantijos kitiems subjektams, jei nėra tenkinamos atidėjinio pripažinimo sąlygos, apskaitoje registruojamos nebalansinėse sąskaitose, o informacija apie jas yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

49. Detaliai atidėjinių apskaitos ypatumai aprašomi Rokiškio rajono savivaldybės išdo ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

IV SKIRSNIS PAJAMOS

50. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 9-ajame VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

51. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Pajamos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

52. Mokesčių ir rinkliavų pajamos yra pripažįstamos pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktas ataskaitas.

53. Finansavimo pajamos pripažįstamos tik tuomet, jei patiriamos sąnaudos, kurioms finansavimo sumos gautos iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos, valstybės biudžeto, kitų šaltinių.

54. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos savivaldybės išdo sudaro palūkanų pajamos, dividendų pajamos, baudų ir delspinigių pajamos, teigiama valiutų kurso pasikeitimo įtaka ir kt.

55. Dividendų pajamos pripažįstamos savivaldybės išdo pajamomis, kai įmonės, kurių akcijų turi asignavimų valdytojai, paskelbia dividendus, kurie teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pervesti į Rokiškio rajono savivaldybės biudžetą.

56. Palūkanų pajamomis pripažįstamos pajamos, gaunamos už savivaldybės suteiktas paskolas, už bankuose laikomus indėlius, lėšų teigiamą likutį einamojoje sąskaitoje ir kt.

57. Pajamomis laikoma tik savivaldybės išdo gaunama ekonominė nauda. Savivaldybės išdo pajamomis pripažįstamos biudžetinių įstaigų surinktos pajamos, jei biudžetinė įstaiga yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas savivaldybės biudžetui ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Taip pat savivaldybės išdo pajamomis pripažįstamos biudžetinių įstaigų uždirbtos pajamos, kurias jie teisės aktų nustatyta tvarka turi neatlygintinai pervesti į savivaldybės biudžetą.

58. Detaliai pajamų apskaitos ypatumai aprašomi Rokiškio rajono savivaldybės išdo pajamų apskaitos tvarkos apraše, Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše ir Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

V SKIRSNIS SĄNAUDOS

59. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su finansiniu turtu, finansavimo sumomis ir įsipareigojimais, apskaitos principai nustatyti jų apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

60. Finansavimo sąnaudos savivaldybės išdo apskaitoje pripažįstamos tuomet, kai

savivaldybės išdas registruoja viešojo sektoriaus subjektams pervestinas finansavimo sumas iš savo uždirbtų pajamų (išskyrus specialiųjų programų lėšas).

61. Sąnaudų dydis įvertinamas tikrąja verte. Jeigu numatytas mokėjimo terminas yra trumpesnis arba lygus 12 mėn., tikroji vertė atitinka sumokėtą arba mokėtiną pinigų arba jų ekvivalentų sumą. Tais atvejais, kai numatytas ilgesnis nei 12 mėn. atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinios sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą.

62. Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas savivaldybės išde sudaro palūkanų sąnaudos, baudų ir delspinigių sąnaudos, neigiama valiutų kurso pasikeitimo įtaka.

63. Detalieji sąnaudų apskaitos ypatumai aprašomi Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše ir Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

VI SKIRSNIS SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

64. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

65. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį užsienio valiutos ir nacionalinės valiutos kursą. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

66. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

67. Detalieji užsienio valiutos kurso pasikeitimo apskaitos ypatumai aprašomi Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

68. Finansinio turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

69. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą.

70. Nuostoliai dėl finansinio turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Ar yra nuvertėjimo požymių nustatoma sudarant finansinių ataskaitų rinkinį. Jeigu tokių požymių yra, nustatoma tikėtina atgauti suma, kuri palyginama su turto balansine verte.

71. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, išskyrus gautinų sumų nuvertėjimo nuostolius, kurie yra priskiriami pagrindinės veiklos arba finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms.

72. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t.y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Finansinio turto nuvertėjimo sumos neturi viršyti įsigijimo savikainos pirminio pripažinimo metu ar amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

73. Jeigu vėlesnį ataskaitinį laikotarpį pasikeitus aplinkybėms finansinio turto nuvertėjimo suma sumažėja, finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai turi būti panaikinami.

74. Detalieji nuvertėjimo apskaitos ypatumai aptariami Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansinio turto apskaitos tvarkos apraše ir Rokiškio rajono savivaldybės išdo išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

VII SKIRSNIS

NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

75. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

76. Savivaldybės išdo apskaitoje neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti yra labai maža (<10%), informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai bus tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

77. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose neparodomas, kol nėra aišku, ar jis duos savivaldybei ekonominės naudos (pvz., baudos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą). Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nėra tikra, kad ji bus gauta (>50% tikimybė <90%), informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte.

VIII SKIRSNIS

POATASKAITINIAI ĮVYKIAI

78. Įvykių pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės pateiktos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

79. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie savivaldybės išdo finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtaką, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

IX SKIRSNIS

TARPUSAVIO UŽSKAITOS IR PALYGINAMOJI INFORMACIJA

80. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, finansinio turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos.

81. Finansinėse ataskaitose pateikiama ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų informacija. Jei buvo pakeisti finansinių ataskaitų straipsnių įvertinimo metodai, straipsnių pateikimas ar klasifikavimas, praėjusių finansinių metų sumos, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, turi būti pateikiamos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ nustatyta tvarka. Informacija apie apskaitos principų bei apskaitinių įverčių pasikeitimus, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiama aiškinamajame rašte.

X SKIRSNIS

PAGRINDINIAI INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMO PRINCIPAI

82. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose principai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Segmentai“.

83. Segmentas – savivaldybės išdo pagrindinės veiklos dalis, apimanti vieną valstybės funkcijų, nustatytų Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje.

84. Segmentai išskiriami pagal atliekamas valstybės funkcijas:

84.1. bendrųjų valstybės paslaugų;

- 84.2. gynybos;
- 84.3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
- 84.4. ekonomikos sektoriaus;
- 84.5. aplinkos apsaugos;
- 84.6. būsto ir komunalinio ūkio;
- 84.7. sveikatos priežiūros;
- 84.8. poilsio, kultūros ir religijos;
- 84.9. švietimo;
- 84.10. socialinės apsaugos.
- 85. Apie kiekvieną segmentą atskleidžiama tokia informacija
- 85.1. pagrindinės veiklos segmento sąnaudos;
- 85.2. pagrindinės veiklos segmento išmokos.

X SKIRSNIS APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

86. Apskaitos politikos keitimo atvejai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

87. Pasirinkta savivaldybės išdo apskaitos politika taikoma nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansinių ataskaitų duomenis. Tokio palyginimo reikia savivaldybės išdo finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

88. Savivaldybės išdo apskaitos politika parenkama ir taikoma, remiantis nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“. Apskaitos politikos keitimu laikomas ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo apskaitoje pakeitimas bei dėl šio pakeitimo atsirandantis turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pokytis.

89. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg visada būtų buvusi taikoma, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

XI SKIRSNIS APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

90. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas, o apskaitiniu įverčiu laikoma pasirinkta apskaičiavimo taisyklė.

91. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

92. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių (pavyzdžiui, keičiasi palūkanų norma, pagal kurią skaičiuojama finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina).

93. Apskaitiniams įverčiams įvertinti ir juos keisti, jei reikia, sudaromos atitinkamos komisijos, kurios yra atsakingos už informacijos analizę, tinkamą aplinkybių ir jų poveikio nustatymą ir įverčių pakeitimą.

94. Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas:

94.1. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

94.2. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiais, jei pasikeitimas veikia ir juos.

95. Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu,

pateikiama aiškinamajame rašte.

XII SKIRSNIS APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMAS

96. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

97. Ataskaitiniu laikotarpiu pastebėtų apskaitos klaidų, padarytų praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose taisymas registruojamas praėjusių laikotarpių esminių klaidų taisymo įtakos sąskaitoje, jei klaida esminė. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitomis tą ataskaitinį laikotarpį nustatytomis klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,0025 procento per praėjusius finansinius metus pripažintų pajamų vertės.

98. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

98.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

98.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t.y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

IV SKYRIUS FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

99. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – patenkinti finansinių ataskaitų rinkinio vartotojų poreikius gauti teisingą informaciją apie viešojo sektoriaus subjektų finansinę būklę, padėti finansinių ataskaitų vartotojams vertinti sprendimus dėl išteklių naudojimo teikiant viešąsias paslaugas, padėti viešojo sektoriaus subjektui planuoti išteklius.

100. Finansinių ataskaitų informacijos vartotojai yra visuomenė, mokesčių mokėtojai, valstybės ir savivaldybės valdžios institucijos, kreditoriai, mokėtojai ir pan. Finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynąjį turtą bei pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo viešosioms paslaugoms teikti.

101. Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinį sudaro žemesniojo lygio ataskaitos, rengiamos remiantis 26-uoju VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“.

102. Savivaldybės išdo ataskaitose visos sumos pateikiamos Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais.

I SKIRSNIS ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

103. Savivaldybės išdas teikia metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

104. Savivaldybės išdo finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu. Kai išskirtinėmis aplinkybėmis pateikiamas trumpesnio nei 12 mėnesių finansinių ataskaitų rinkinys (pavyzdžiui, steigimo arba reorganizavimo atvejais), be finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpio savivaldybės išdas turi atskleisti:

104.1. priežastį, dėl kurios finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpis nėra 12 mėnesių;

104.2. faktą, kad tam tikrų ataskaitų, pavyzdžiui, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ir susijusių pastabų lyginamųjų sumų negalima palyginti.

105. Sudarant biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį į ataskaitinių metų apyvartas įtraukiamos

ir asignavimų valdytojų bei jiems pavaldžių įstaigų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos, grąžintos į biudžetą ne vėliau kaip kitų metų sausio 10 dieną. Į einamųjų metų apyvartas taip pat įtraukiamos iki sausio 10 dienos į valstybės biudžetą grąžintos metų pabaigoje likusios nepanaudotos tikslinės paskirties lėšos, kurios per metus buvo paskirtos savivaldybių biudžetams pagal atskirus įstatymus ar Vyriausybės nutarimus, arba panaudotos ne pagal savo tikslinę paskirtį.

106. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos:

- 106.1. finansinės būklės ataskaita;
- 106.2. veiklos rezultatų ataskaita;
- 106.3. pinigų srautų ataskaita;
- 106.4. grynojo turto pokyčių ataskaita;
- 106.5. aiškinamasis raštas.

107. Finansinių ataskaitų privalomos formos yra reglamentuotos 2-ajame – 6-ajame VSAFAS.

108. Metinis finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas ir teikiamas už konsolidavimą atsakingam Rokiškio rajono savivaldybės administracijos skyriui savivaldybės mero ar jo įgalioto asmens nustatytu potvarkiu.

109. Apskaitos tvarkymo aprašo 2 priede pateikiamas rengtinas metinių finansinių ataskaitų rinkinys, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles.

110. Metinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

II SKIRSNIS

TARPINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

111. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys – tai finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu ataskaitiniai metai (kalendoriniai metai), duomenis. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas kas ketvirtį.

112. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- 112.1. finansinės būklės ataskaita;
- 112.2. veiklos rezultatų ataskaita;
- 112.3. sutrumpintas aiškinamasis raštas.

113. Tarpinių finansinių ataskaitų, išskyrus aiškinamąjį raštą, rengimui taikomi tie patys principai, reikalavimai ir formos, kaip ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniui. Sutrumpinto aiškinamojo rašto rengimo reikalavimai pateikti 23-ajame VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.

114. Apskaitos tvarkymo aprašo 3 priede pateikiamas rengtinas tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles.

115. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas ir teikiamas už konsolidavimą atsakingam Rokiškio rajono savivaldybės administracijos skyriui už pirmą ketvirtį per 60 dienų pasibaigus ketvirčiui, už kitus ketvirčius per 30 dienų nuo ketvirčio pabaigos, jeigu savivaldybės mero ar jo įgalioto asmens nenustatyta kitaip.

116. Tarpinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

III SKIRSNIS

PAGRINDINIAI FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO SUDARYMO REIKALAVIMAI

117. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagal ekonominius kriterijus finansinėse ataskaitose grupuojami į grupes, kurios vadinamos finansinių ataskaitų elementais. Finansinių ataskaitų elementai, naudojami finansinei būklei ir veiklos rezultatams įvertinti, yra tokie:

117.1. finansinės būklės ataskaitoje pateikiami elementai – turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas – apibūdina Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansinę būklę;

117.2. veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos – reikalingi Rokiškio rajono savivaldybės išdo veiklos rezultatams įvertinti.

118. Finansinių ataskaitų elementai įvertinami įvairiais metodais ir jų deriniais (pavyzdžiui, įsigijimo savikaina, tikraja verte, realizavimo verte, grynąja galimo realizavimo verte, einamųjų išlaidų verte ir dabartine verte). Vertinant finansinių ataskaitų elementus vadovaujasi VSAFAS reikalavimais ir taisyklėmis ir apskaitos tvarkų aprašais.

119. Bendrieji finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimai nurodyti 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.

120. Rokiškio rajono savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas pagal VSAFAS. Finansinių ataskaitų rinkinio negalima apibūdinti kaip atitinkančio šiuos standartus, jeigu jis neatitinka bent vieno taikytino VSAFAS ar jo reikalavimo.

121. Nukrypimai nuo standartų neleidžiami, išskyrus tuos retus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai, viršesni nei VSAFAS, nustato ką kita.

V SKYRIUS APSKAITOS ORGANIZAVIMAS

122. Už savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos įrašų teisingumą ir finansinių ataskaitų parengimą laiku atsako Rokiškio rajono savivaldybės Finansų skyriaus vadovas.

123. Už savivaldybės išdo apskaitos organizavimą, apskaitos dokumentų išsaugojimą ir finansinių ataskaitų rinkinio pateikimą laiku atsakingas Rokiškio rajono savivaldybės meras ar jo įgaliotas asmuo.

124. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas asmuo pasirašo savivaldybės išdo finansines ataskaitas bei savivaldybės konsoliduotąsias finansines ataskaitas.

125. Rokiškio rajono savivaldybės išdo apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus specialistai, kuriems tai pavesta pareigybės aprašymuose

126. Savivaldybės išdo apskaitos tvarkytojai vadovujasi Lietuvos Respublikos Finansinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, šiuo savivaldybės išdo apskaitos tvarkymo aprašu ir kitais teisės aktais.

127. Apskaitai tvarkyti yra naudojamas kompiuterinės programinės įrangos paketas FVAS, kuris sukonfigūruotas taip, kad būtų galima tvarkyti savivaldybės išdo apskaitą remiantis teisės aktų ir šio apskaitos vadovo reikalavimais.

128. Pasikartojančios vienerūšės ūkinės operacijos susistemintos apskaitos registruose (moduliuose). Apskaitos registru vadinama ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių suvestinė, kurioje rūšiuojami, sumuojami ir apibendrinami apskaitos dokumentų duomenys. Atskirų ūkinių operacijų sąrašas pateikiamas 1 priede.

129. Apskaitos registrą pasirašo jį sudaręs asmuo. Vadovaujantis LR finansinės apskaitos įstatymu, apskaitos registrai yra atspausdinami užregistravus visas einamojo mėnesio operacijas iki kito mėnesio 20 d. ir saugomi vadovaujantis bendrosiomis archyvavimo taisyklėmis.

130. Pagrindiniai FVAS naudojami apskaitos registrai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Apskaitos registrai

Apskaitos sritis	Registro pavadinimas	Programinė įranga
Finansinis turtas	Finansinio turto registras Suteiktų paskolų registras	FVAS
Gautinos sumos	Gautinų sumų žiniaraštis	FVAS
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Sąskaitos apyvartos žiniaraštis	FVAS
Finansavimo sumos	Finansavimo sumų registras	FVAS
Įsipareigojimai	Mokėtinų sumų žiniaraštis Gautų paskolų registras	FVAS

Pajamos	Sąskaitos apyvartos žiniaraštis	FVAS
Sąnaudos	Sąskaitos apyvartos žiniaraštis	FVAS